

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา และเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานวิชาการแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานวิชาการแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและครูวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 1,858 คน จำนวน 179 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,500 คน และครูวิชาการ จำนวน 179 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 110 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 คน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 388 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 847 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 265 คน และครูวิชาการ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 110 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการจำแนกจำนวนประชากรตามขนาดโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ 913 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 86 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 44 คน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 193 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 265 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 157 คน และครูวิชาการ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 86 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 44 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการ ในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ตัวเลือก ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 53 ข้อ และแบบปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ใน 7 ด้านตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีการค้นพบดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า

1.1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ งานนิเทศการศึกษา และงานวัดผลประเมินผลการศึกษา งานด้านการเรียนการสอน และงานห้องสมุด และงานวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูให้นักเรียนจัดวิธีการฝึกตนเองให้มีวินัยและความรับผิดชอบในการทำงาน ครูให้นักเรียนปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง และครู นักเรียน มีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน และครูวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการวางแผนผลิตสื่อการเรียนการสอน

อย่างชัดเจน ครู นักเรียน ร่วมกันผลิตสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะกับวัย และครู นักเรียน ร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน และครูวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านงานห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการแนะนำนักเรียนให้รู้จักกับการใช้ห้องสมุดขั้นพื้นฐานในโรงเรียน โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนให้มีทักษะในการใช้วัสดุ สารสนเทศประเภทต่าง ๆ และโรงเรียนมีการกระตุ้นและชี้นำนักเรียนให้เกิดความสนใจในการอ่าน และพบกับความสนุกสนานในการอ่าน โรงเรียนมีห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และ โรงเรียนมีการจัดหาวัสดุ สารสนเทศทุกชนิดเข้ามา และจัดระบบบริการอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านงานนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี รูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และโรงเรียนให้คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน และครูวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.7 ด้านงานวัดผลประเมินผลทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 8 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอน ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นนักเรียน และ โรงเรียนได้วางแผนเพื่อกำหนดขั้นตอนการวัดผลการประเมินผลให้สอดคล้องกับสภาพจริง ครูแจ้งให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์การเรียนรู้ก่อนทำการสอน และจุดประสงค์การเรียนรู้มีความครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของ

บุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน และครูวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.8 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครุ นำเสนอรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูมีการวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเป็นประจำ โรงเรียนให้ความก้าวหน้า รางวัลหรือชมเชยแก่ครูผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน และครูวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า

2.1 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ด้านการเรียนการสอน งานนิเทศการศึกษา และงานวัดผลประเมินผลการศึกษา งานห้องสมุด และงานวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีสภาพการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ โรงเรียนจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนให้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น และโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ครูให้นักเรียนจัดวิธีการฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน ครูให้นักเรียนปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง และครู นักเรียนมีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

รายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหาร และครูวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนที่มี ขนาดใหญ่กับขนาดกลาง ขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน แต่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก ขนาดใหญ่กับ ขนาดกลาง และขนาดกลางกับขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอน ผู้บริหาร ครู และครูวิชาการ มีความ คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีสภาพ การดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ผู้บริหารและครูวิชาการ และครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดใหญ่ กับขนาดกลางมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.5 ด้านงานห้องสมุด พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการมีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกันส่วนโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และ ขนาดกลางกับขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดใหญ่กับ ขนาดกลางมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.6 ด้านการนิเทศทางการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอน และผู้บริหารกับครูวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนกับครูวิชาการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และ โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับ ขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.7 ด้านการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โรงเรียนที่มี

ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอน ครูผู้สอนกับครูวิชาการ และผู้บริหารกับครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดกลางมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.8 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอน และผู้บริหารกับครูวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า

4.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด ควรสอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ ควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์

4.2 ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ครูควรจัดวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูควรฝึกให้นักเรียนปฏิบัติจริงจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ครูควรฝึกให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข

4.3 ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอน ได้แก่ ควรให้ครูและนักเรียนร่วมกันผลิตสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสมกับวัย ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาทั้งเนื้อหา จุดประสงค์ ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โรงเรียนควรมีการวางแผนผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างชัดเจน

4.4 งานห้องสมุด ได้แก่ ควรมีการกระตุ้นและชี้นำนักเรียนให้เกิดความสนใจในการอ่าน และพบกับความสนุกสนานในการอ่าน ควรมีการร่วมมือกับบรรณารักษ์ห้องสมุด

โรงเรียนอื่นและห้องสมุดประชาชนของชุมชน ควรมีการจัดประสบการณ์ การใช้ห้องสมุด ให้แก่นักเรียน

4.5 งานนิเทศการศึกษา ได้แก่ ควรให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แก่บุคลากรในโรงเรียน ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ควรให้ คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ควรมี การพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี รูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น

4.6 ด้านงานวัดผลประเมินผลทางการศึกษา ได้แก่ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนครู ผู้สอนควรประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น นักเรียน โรงเรียนควรวางแผนเพื่อกำหนดขั้นตอนการวัดผลการประเมินผลให้สอดคล้องกับ สภาพจริง ครูและนักเรียนควรนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมินผลไปพัฒนาปรับปรุง การเรียนการสอนรวมกัน

4.7 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ครูควรใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรให้ ความก้าวหน้า รางวัลหรือชมเชยแก่ครูผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีประเด็น สำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน วิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารโรงเรียนในทุกช่วงชั้นได้ เน้นความสำคัญแก่งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ทั้งทางด้านความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้น การดำเนินการทุกด้านจึงเป็นไปเพื่อใ้ งานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้ผู้บริหารมีความตระหนักและเห็นความสำคัญใน การบริหารงานวิชาการ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ทั้งยังส่งครูวิชาการเข้ารับ

การอบรม ประชุมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราชัย จันทรหิ้ว โทณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านวัสดุ ประกอบการเรียนการสอน การนิเทศภายใน และด้านการประชุมทางวิชาการ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัจด์ อุทรานันท์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติจริงในการนิเทศภายในโรงเรียนทุกระดับอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากบุคลากรภายในโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา และประการสำคัญ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการนิเทศภายใน

2. สภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ด้านการเรียนการสอน งานนิเทศการศึกษา และงานวัดผลประเมินผลการศึกษา งานห้องสมุด และงานวิจัยในชั้นเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนยังไม่ได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณอย่างเพียงพอ การส่งเสริมด้านการนิเทศภายในทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงส่งผลให้สภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรวรรช เทพรักษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู และครูวิชาการ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 โดยรวม ผู้บริหาร ครู และครูวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า

ผู้บริหารกับครูผู้สอน และครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารกับครูวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก ส่วนงานด้านอื่นเป็นงานที่สนับสนุนงานวิชาการบรรลุจุดหมาย โดยมอบหมายงานให้ครูวิชาการเป็นหลักในการปฏิบัติงานวิชาการให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าสภาพงานวิชาการยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร ทั้งในด้านงบประมาณ การนิเทศภายใน การวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้บริหาร ครู และครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และผู้บริหารกับครูผู้สอน และผู้ครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับครูวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญชัย สายสุค (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารกับครูผู้สอน และผู้ครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารกับครูวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางมีสภาพการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีความใกล้เคียงในเรื่องของแหล่งข้อมูล งบประมาณในการสนับสนุน การดำเนินงาน ซึ่งมีความแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีระดับความแตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญชัย สายสุค (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาด

เล็ก มีระดับการปฏิบัติงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดหาผลิต การใช้และการเก็บรักษาสื่อให้สามารถใช้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ โดยการนิเทศและช่วยเหลือบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน ตลอดจนให้การฝึกอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการสอน ตลอดจนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรหรือสภาพแวดล้อมของงานที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา โดยศึกษาจากตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ประสิทธิภาพในการสอนของครูผู้สอน วุฒิการศึกษาของครู สภาพเศรษฐกิจ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยหรืออิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการดำเนินงานวิชาการ ของครูในสถานศึกษา

2.3 ควรได้มีการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผล ต่อสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในจังหวัดหนองคาย